

Դան ուրիշ շատ մը լատիներէն յիշատակարաններ, որ ի Հայոց շինուած ու Հայոց սեպհական ստացուածքն են. բայց ասոնց ստորագրութիւնը մեր նպատակէն դուրս է:

Տրամախան ուրախութեամբ գրեցի այս տողերը, ուրախութեամբ, վասն զի ասով գոնէ լիցի ի վրայ անմահացողացն կը համարիմ մեր պապերուն Հայաբազմաբն որմոյն ու քարերուն վրայ քանդակած ու կանգնած յիշատակարանները. — տրամախան, վասն զի հոգւոյս աշուրներուն նայելով անցերդն եւ ապագային, կը տեսնեմ թէ ուստի ուր ենք հասած եւ ուր կ'երթանք:

ՅՈՎԷ. ԱՆՅՈՒ

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՆ

(Ն Ե Ր Ս ՈՒ Ն Ի Ս)

Ընթերի եմ. ետքդդ զու վտտակալեց, տտտակալեց ետքդդ.

Ով եւ լինիս, քնաւ մի զու վտտակ. թող այժմ շարութիւն. 'ւ անխառնութիւն իշխն քնաբար.

Թող արտատուրով ողորդի երկիր. Թու սուրբ գաղափար ոտնակոն եղած թող թշնամանտի.

Թող հոսն անմեղ արեան ատուներ, Կու զայ ժամանակ, հաւատն եղալը, Բէկ կը կործանուի,

Եւ երկի վերայ նորից կ'իջնէ սէր:

Ո՛ր շղթաների ծանրութեամբ մշշուած. ի՞նչ փուշտակով,

Ո՛ր դժուարակիր իսկնր ուսերին — Նա կու զայ աշխարհ շքող զօրութեամբ եւ հարտ փառքով,

Եւ երջանութիւն փառ Հանք ձեռն. Եւ էլ չեն լինել ոչ զառն արտասուք, ոչ քնն, ոչ նախանձ.

Ոչ անխաշ զիրով, ոչ ստորկութիւն, Ոչ կարօտութեան հոգեմաշ խաւար, խաւար անթափանց.

Ոչ սուր մահաբեր, ոչ էլ մահու սին:

Ընկեր. չէ ցնդոր սիրոյ այս պայման իշխան աւետից,

Ձէ յոյս սքտա՛ր՝ այս յոյս լուսափայլ. Մի անգամ՝ նայի՛ր, տես նա շափազանց բազմաթիւ չարիք.

Նոյնպէս չափազանց թանկորացել մեղայլ: Արեամբ նեղողուած կը զաղոր աշխարհ տտալալանքնորից,

Եւ անմիա կողից խոնջած վատտակած Դէպ ի փրկարար եւ ղէպ ի սուրբ սէր լուսնարանայ տորից

Աշինք՝ թախծալից աղերսով լեցուած:

Ե. Մ.

Վ Ի Յ Տ

Տաճարում կանգնած, կր սուրբ սեղանից Հուով եմ՝ սիրոյ խօսքեր փրկչական. մշշում է կուրծքիս ծանրազայն թակիծ — Տխուր գիտակցութիւն շարութեան մարդկան:

Մտածում եմ խորին, ո՞վ արդեօք մեր մէջ Այդ աստուածեղն փառ խօսքի կըտակ Անարատ սրտում՝ պահել է անշէջ Որպէս մի անանց երկայնի կըտակ:

Ո՞վ է միշտ պաշտել անկեղծ համբոյնից Բոլորս մի սրտից մարութ 'ւ անկաշտ. Ո՞վ ճշմարտութեան լուսափայլ ուտունը Զարդուլ է միշտ՝ հաւատով պայծառ:

Ո՞վ է ընկերող անծի ուն սիրել, Ո՞վ մորմաւորին չէ ասել 'յիմար... , Ո՞վ է թշնամուն վնասման ներքէ, Ո՞վ ապրել է տիւ սուրբ զործի համար:

Թախծալից կանգնած լոյն տաճարում Որպէս մարմնացած անգոր թախծութիւն, Նորից աստուածեամբ, յուրիւ բարբառում, չընշում են ' ընդորճ, սէր, խաղաղութիւն... :

Բայց մարդկան վաղուց բարոյցած սրտեր, Խուլ են յորդորող փրկչական ծային. Որպէս ժայռնում ընկած հատիկներ Արդ չեն բուսցընում սերմնահացանին:

Ե. Մ.

ԱՐՈՒՆԵՍՏԵԳԻՏԵԱԿԱՆ

ԲՐԻՐԻՅԻ ՀԱՐՈՒՆԵՐԸՆԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ

Գաղղից Հասարակապետութեան գահէն լեցն՝ Ստաի Բառնոյ Մայիս 6ին Հանդիսապէս բացաւ Բարիդի Համաշխարհային Արուեստահանդէսն, որուն գրեթէ երեք տարիէ վեր պատրաստութիւն կը տեսնուէր: Որչափ ալ կը յուսացուէր որ բանալու որդեկալ օրն ամենայն ինչ պատրաստ կ'ըլլայ, սակայն մինչեւ ցայսօր պատրաստութիւնք վերջնականապէս լինցած չեն, եւ անշուշտ աւելի բախտաւոր պիտի ըլլան օտարերկրեայ պրցելուք, եթէ Յուլիան երթան Բարիդի Արուեստահանդէսն:

Մենք այսօր կը սկսինք գնել մեր ընթերցողներուն առջեւ այն Արուեստահանդիսին նկարագրութիւնն, եւ կը ջանանք հետզհետէ թէեւ համառօտ բայց ամբողջական գաղափար մը տալ: Բարիդի Արուեստահանդիսին գլխաւոր մասերն առջեւ պրցելուց առաջին անգամ՝ ներկայացողն է Գ. Է. Բիթլէ գաղղիացի ճարտարապետին կառուցած հանդիսաւոր աշտարակն, որուն տեսութիւնն մարդուս վրայ անչափ զարմացուած եւ երկիւղ մը միանգամայն կ'ազդէ: Ինչ որ գործնականն Ամերիկա չկրցաւ ընել, Է-